

Средната възраст в години (I_9) и средната продължителност на живота на населението (I_{10}) също характеризират процеса на остаряване.

Таблица 3

ИЗМЕРИТЕЛИ, ХАРАКТЕРИЗИРАЩИ ДЕМОГРАФСКОТО ОСТАРЯВАНЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО ЗА ПЕРИОДА 1980-2000 Г.*

Измерители	1980	1990	1995	1996	1997	1998	1999	2000
I_1	0.1197	0.1316	0.1456	0.1534	0.1562	0.1586	0.1617	0.1633
I_2	1.93	1.99	2.04	2.07	2.09	2.11	2.12	2.14
I_3	0.1816	0.1976	0.2126	0.2275	0.2310	0.2337	0.2381	0.2398
I_4	0.5409	0.6501	0.8590	0.8898	0.9327	0.9734	1.0184	1.0510
I_5	0.1541	0.1064	0.0371	0.0281	0.0167	0.0064	-0.0043	-0.0116
I_6 (%)	51.7	50.4	48.9	48.3	47.9	47.4	47.2	46.8
I_7 (%)	179.5	117.8	119.5	117.3	119.1	120.8	124.5	125.0
I_8 (%)	102.0	101.8	100.8	100.5	100.4	100.4	100.4	100.6
I_9 (год.)	35.8	37.5	38.9	38.8	39.2	39.4	39.6	39.9
I_{10} (год.)**	71.14	72.22	70.58	70.48	71.0	71.0	71.0	71.7

* По данни на НСИ.

** Този измерител е пресметнат за отделни периоди, включващи посочената година.

От поместените в табл. 3 значения на измерителите, характеризиращи демографското остаряване на населението за периода 1980-2000 г., се вижда, че делът на старите хора (I_1) нараства от 0.1197 на 0.1633, т. е. с 0.0436, което е едно значително нарастване на фона на 50-годишния период 1920-1970 г., за който се отчита нарастване 0.0407.

Сред останалите измерители по-значително се изменят отношението на старите към младите (I_4) и показателят (I_5), характеризиращ отношението на млади минус стари към възрастни. Значението на последния измерител за 1999 г. е отрицателно (-0.0043) и показва, че за първи път в страната младите хора (0-14 г.) са по-малко от старите (65 г. и повече). Нараства средната възраст на населението и за 1999 г. е 39.6 години. За 2000 г. значението на I_5 е минус 0.0116 и показва, че делът на младите хора продължава да намалява спрямо старите. Темпът на демографско остаряване I_8 не се променя за последните години.

За оценяване на процеса на остаряване са разработени различни скали. В Демографическия енциклопедическия словарь (1985, с. 117) се посочва, че демографите на ООН, въз основа на дела на населението на 65 г. и повече спрямо общото население, са разработили следната тристепенна скала: